

Σε τι χρησιμεύει ένας ανασχηματισμός

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗ

Ο

λη η διαχείριση πολιτικής τακτικής των χρόνων Σημίτη αποτελεί μια επιμελημένη εφαρμογή αντι-Παπανδρείκης λογικής. Εκεί που είχαμε συνηθίσει μεγαλεπήβολες θεσμικές σχεδιάσεις και συνεχή παρέμβαση του κέντρου της εξουσίας, ζήσαμε επί χρόνια την ανεξάρτητη πορεία των υπουργών και τα σχεδόν σταθερά χαρτοφυλάκια.

Εκεί που είχαμε παρορμητικές κινήσεις, υψηλούς τόνους, πρόδηλη προσπάθεια εντυπωσιασμού, αποδοχή της συγκρουσιακότητας, ζήσαμε από τα μέσα της δεκαετίας του '90 αργές επιλογές, ήρεμο ύφος, αποφυγή των προσιβίων. Διόλου περίεργα, όλα αυτά, αφού τα χρόνια Παπανδρέου μόνο αποτελεσματικότητα δεν είχαν φέρει – αλλά και αφού όλη η νομιμοποίηση Σημίτη στην κοινή γνώμη προέκυψε από την αντιστροφή της παπανδρείκης εικόνας: τόσο στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ όσο και στη διεκδίκηση της ευρύτερης γνώμης, ο Κώστας Σημίτης υπήρξε ο «αντι-Παπανδρέου». Επιτυχώς, (Το ότι στις τάξεις του εκσυγχρονισμού προσήλθαν ζωηροί υποστηρικτές και πιστοί αρχολίπαροι όσοι είχαν θαυμάσει με ζήλο την οργανωτικότητα του Μέ-

κουισόγιωργα ή την πολιτική ευαισθησία της Δημήτρας Λιάνη, δεν αλλάζει την παραπάνω διαπίστωση.) Είσι, ο Κώστας Σημίτης σιέρησε τον εαυτό του συνειδητά από ένα μέσο άσκησης κυριαρχίας στην πολιτική σκηνή, που είναι ο ανασχηματισμός. Ουσιαστικά, μία και μόνο φορά έκανε επιλογές/τομές σε μια πενταετία, μετά τις αρχικές ισορροπίες του εκσυγχρονισμού και το εξωγενές τράνταγμα Οτσαλάν: όταν σχημάτισε μετά τις εκλογές της 9ης Απριλίου την κυβέρνηση «νέων εκλογών», με Μιχ. Σταθόπουλο, Τ. Γιαννίτσι, Π. Ευθυρίου, Ν. Χριστοδουλάκη, Χρ. Βερελή. Που τόσο χειροκροτήθηκε: θαμάσει;

Στο μεταξύ, όμως, η κυβέρνηση έχει εγκατασταθεί σε μια δυναμική απο-επιτάχυνσης. Οποιοσ βρει κάτι που να προχωρεί, κερδίζει χρυσούν ωρολόγιον! Ακόμη και η υπόθεση του Γ' ΚΠΣ, η «Μεγάλη Λευκή Ελπίδα του Δεύτερου Κύματος του Εκσυγχρονισμού», προχωρεί με ρυθμούς κουτσής χελώνας, ενώ ο παντοφλοφόρος Χρ. Πάχτας έχει πείσει απολύτως τον πρωθυπουργό ότι «δεν γίνεται τίποτε καλύτερο». Κυρίως, όμως, οι προσωπικές στρατηγικές έχουν κυριαρχήσει, εκτοπίζοντας την οποιαδήποτε επιδίωξη εφαρμογής πολιτικής: Νίκος Χριστοδουλάκης και Χρήστος Βερελής κοιτάζουν προς άλλη κατεύθυνση, ακόμη και όταν κάθονται στο ίδιο panel. Ο Γιάννος Παπαντι-

νίου δεν κάνει την ευκαιρία να βάλει τρικλοποδιά στις προσπάθειες να κλείσει ευπρεπώς η αναταραχή στο μέτωπο των εργασιακών, ενώ ο Τάσος Γιαννίτσης πασχίζει να ξαναβάλει το ξωτικό ΣΕΒ/ΓΣΕΕ μέσα στο μπουκάλι από όπου ξέφυγε – για το τι θα ισχύσει τελικά στην εργασιακή πραγματικότητα, ουδείς ενδιαφέρεται. Ο Κώστας Λαλιώτης συμπεριφέρεται σαν τους παλιούς βαρόνους της ΕΡΕ, τους κοντε-Θεοτόκηδες ή τους Πρωτοπαπαδακηδες στο χαρτοφυλάκιο των έργων, αλλά τα πράγματα δεν παύουν να «κολλάνε» σε κάθε βήμα. Ο Πέτρος Ευθυρίου θεμελιώνει μιαν ακόμη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και λάμπει υπογράφων αυτόγραφα στις μαθητρικές φρονιζοντιές απλώς να μην φθεγχθεί η λέξη «μεταρρύθμιση». Και ο Θόδωρος Πάγκαλος, σε κάθε βήμα, εξαπολύει μια βόμβα

Πολύ περισσότερο, από την ανακάλυψη της αριστερής ρίζας του ΠΑΣΟΚ, από μέρος Ακη Τσοχατζόπουλου ή από τις οργανωτιστικές κινήσεις σύμπτυξης προσωπικής τάσης από τη Βάσω Παπανδρέου, η τάση πολυδιάσπασης της κυβέρνησης είναι που κατόρθωσε να προβληματίσει τον πρωθυπουργό. Ο οποίος, εστω και με καθυστέρηση κάποιων μηνών, δείχνει να αντιλαμβάνεται ότι η εικόνα του ηπικραμένου μοναχικού άρχοντα του Μαξίμου (που δεν τον καταλαβαίνουν οι άλλοτε πιστοί του υπηρέτες) δεν του κάνει καθόλου, μα καθόλου, καλό. **Αντιθετα, τον εγκαθιστά σε μια κατάσταση «προεδρευόντος» – αλλά χωρίς Μενιο Κουισόγιωργα: και Θέμελη, και Παγιαγιά, και Τσοκάτο και Κοσμίδη να συναθροίσεις, δεν φθάνεις ούτε στη μέση του Αντ' Αυτού...**

Οπότε; Οπότε ανεβαίνει, αρέσει-δεν-αρέσει, ένα αίτημα ανάκτησης της κυριαρχίας. Στην ενδοΠΑΣΟΚική συζήτηση, αυτό υπήρξε η έκκληση Σημίτη για εγκατάλειψη των βαριδιών του παρελθόντος, κτλ. Επειδή όμως υπάρχει και άλλος κόσμος στην Ελλάδα, που δεν καταλαβαίνει και δεν ενδιαφέρεται να καταλάβει τα ενδοΠΑΣΟΚικά, χρειάζεται μια πιο πρόδηλη κίνηση ανάκτησης της κυριαρχίας. Ταυτόχρονα, «χρειάζεται» και μια επιστροφή στο αίτημα της αποτελεσματικότητας. Ενώ κακό δεν θα 'κανε να κοπούν και ορισμένα φιερά φορέων προσωπικών στρατηγικών: όχι;

Αυτή είναι η επαναδιατύπωση της παλιάς, καλής, συνταγής του ανασχηματισμού. Μετά, ή άνευ, κινήσεων διεύρυνσης/έκπληξης. Πλιν, αν ο Κώστας Σημίτης έχει ήδη αποδεχθεί ότι αιμοτελεί ο ίδιος καιρίο μέρος του προβλήματος...

“
Ο Κ. Σημίτης
πέτυχε
ως «αντι-
Παπανδρέου».
Θα ανακαλύψει
τώρα την έλξη
του ανασχηματι-
σμού;
”

